

KRISLAI
 Iš Jūrų Dugno.
 Prisirengę.
 Nauji Atsiekimai.
 Rašo D. M. Solomskas

Pirmas Lietuvių
 Darbininkų Dienraštis
 (First Lithuanian
 Workers' Daily)
 Išleina Kasdien, Apart
 Sekmadienių

LAISVĖ

Darbininkai Visų Šalių,
 Vienytės! Jūs Nieko
 N e p r alaimėsite, Tik
 Retežius, o Išlaimėsite
 Pasaulį!

No. 299 Telephone Stagg 2-3878 Brooklyn, N. Y., Penktadienis, Gruodžio (Dec.) 16, 1932 Pavienio Numerio Kaina 3c Metai XXII, Dienraščio XIV

Sovietų Sąjungos specialė komisija, kuri rūpinasi ištraukimu laivų iš jūrų dugno, Juodoje jūroje ištraukė garlaivį "Novorossysk" ir taiso jį Odesoje. Iš Azovo jūrų dugno ištraukta karo laivas "Jastreb" ir atgabentas į Sevastopolio prielauką. Kaspijos jūroje eina darbas prie ištraukimo laivo "Stenka Razin." Odesos prielaukoje ištrauktas garlaivis "Potiomkin." Ir daugelis kitų laivų pakelta nuo jūrų dugno ir dar bus ištraukta. Imperialistai pereito karo metu sugrūdę į jūras tūkstančius laivų, SSSR savo pakraščiuose traukia juos viršun.

Anglijos laikraštis "Daily Express" sako: "Čechoslovakija gali pastatyti karo frontan 820,000 armija ir turėti rezervę 640,000 kareivių; 150,000 kulkasvaizdžių ir 600 orlaivų. Jugoslavija gali išstatyti 1,500,000 kareivių ir rezervę 1,400,000 kareivių, 13,000 kulkasvaizdžių ir 350 karo orlaivų. Rumunija pirmose dienose gali pastatyti 1,110,000 kareivių, turint 850,000 rezervų, 23,000 kulkasvaizdžių ir 800 karo orlaivų. Lenkija paruošus išstatyti 1,500,000 kareivių ir turi galingus rezervus, o ginklais aprūpina Francija. Taip imperialistai yra prisirengę karui.

Charkove, Sovietinėje Ukrainoje, atidarytas istorinis literatūros muzėjus, vardu Sevcenkos, ukrainų rašytojo. Leningrado srityje 1932 metais įsteigta 5,000 radio aparatų. Laikė sekamo penkmečio planuojama įsteigti 28,000.

Atrasta nauji anglies sluogsniai Arbatkame, Arkmolinskame ir Airtavskame. Į pietus nuo Atbasaro atrasta vario sluogsniai, o ties Kokceta va geležies.

SSSR suvaizdintas naujas judis "Vstrečnyj", jis vaizduoja socializmo budavojimą, kaip buvo pagaminta 50,000 kilovatu pajėgų pigmoji turbina SSSR fabrike. Taipgi ir kitus darbininkų šalies atsiekimus.

Maskvos srityje 265,000 vaikų, lankančių mokyklas, gauna šiltus pietus mokyklose. Pietai atsieina darbininkų vaikams tikai 15 kapekų.

Leningrado prielaukai neleidžia užsilti galingi ledlaužiai: "Krasin", "Ermak", "Truvor", "Silač" ir "Oktiabr." Jie nuolatos tarnauja tai atvesdami, tai išleisdami į jūras garlaivius.

Ledlaužis "Sibirakov" atliko kelionę iš Baltųjų jūrų į Vladivostoką, šiaurine dalimi Sibiro, per ledynus. Tai kelių tūkstančių mylių kelionė. Tuom dar kartą įrodyta, kad Sovietų Sąjunga nugali ir įvairias gamtos klūtis, kurios seniaus rodėsi neįveikiamos.

PANAIKINO TAKSU MOKĖJIMĄ

MOBILE, Ala. — Šitas miestelis yra tik 329 gyven-tojų. Miestelio taryba paskelbė, kad už šiuos ir sekamus metus nereikės mokėti mokesčių.

Peiping. — Nankingo valdžia giriasi, kad vėl daro puolimus ant komunistų. Nankingo valdžia ant komunistų puolimai niekad nenusisekė.

PERSIJA ATSAKO Į ANGLIJOS ULTIMATUMĄ DEL ALIEJAUS KONCESIJŲ PANAIKINIMO

Persija Buvo Priversta Duoti Koncesijas Anglijai; Anglija Šeiminkavo Persijoj, kaip Imperialistinė ir Galingesnė Valstybė; Dabar Visas Dalykas Pavesta Tautų Lygai, kur Anglija Mano Laimėti

LONDONAS. — Kiek laiko atgal Anglijos valdžia įteikė Persijai ultimatumą del nutraukimo Anglijos - Persijos Aliejaus Kompanijos koncesijų. Anglija grąsino Persijai, kad ji bus atsakominga, jei Anglija turės nuostolius.

Vakar dienos laikraščiai praneša, kad Anglija aliejaus kompanijos dalyką perveda ne teismui, bet Tautų Lygos Tarybai išspręsti. Tuo pačiu Persija atsako Anglijai ir kelia Anglijos imperialistų darbus aiškėn. Persijos valdžia savo notoje pasako, kad Persija negali būt atsakominga už kokius nuostolius šios kompanijos, nes valdžia nesikišo į reikalus šios kompanijos, kuri buvo didžiumoje Anglijos.

1. Kompanija n e m okėjo Persijos valdžiai mokesčių karo laiku.

2. Kompanija n e m okėjo Persijos valdžiai mokesčius nuo iplaukų.

3. Kompanija n e paisiusi Persijos aliejaus industrijos, o daugiau rūpinosi apie išvystymą naujų šaltinių kitose šalyse.

4. Kompanija nesiskaitė su Persijos valdžia, kuomet pastaroji reikalavo pasitarimo del naujų koncesijų. Taip pat neišvystė aliejaus pramonės.

Paskiaus Persijos valdžia pasakė, kad Anglija drąsina veikti aliejaus kompaniją prieš Persijos interesus.

Visi nurodymai pasako, kaip Anglija šeiminkauja Persijoj. Todėl Persijos valdžia ir nutraukė Anglijos koncesijas. Pirmiaus Anglija buvo pradėjus kalbėti apie ginklus del šio incidento. Mat, imperialistinės valstybės visuomet smaugia silpnesnes šalis.

NUSIGINKLAVIMO KONFERENCIJA JAU VEL PAKRIKO BE JOKIŲ REZULTATŲ

GENEVA. — Dang buvia kalbėtasi apie nusiginklavimą, bet nieko neišėjo. Taip vadinama Generalė Pasaulio Nusiginklavimo Komisija paskelbė, kad konferencija užsidaro iki sausio 31-mai dienai, 1933 metų.

Konferencija sugriuvo, kuomet penkios didžiosios valstybės atlaikė savo pasitarimą, visai nepaisydamos mažųjų valstybių. Mažos valstybės stovėjo prieš imperialistines valstybes suvienytam fronte. Tai reiškia, kad taika dar didesniam pavojuje, nes po konferencijai mažos valstybės yra nusistatę prieš didžiasias.

Konferencijoj dalyvavo ir Vokietija. Jinai vėl dalyvavo, kuomet konferencija bus pradėta sausio mėnesio pabaigoje.

Tai reiškia, kad tik pasikalbėta tarpe imperialistinių valstybių ir daugiata nieko neveikta. Kas veikta, tai pavergimui ir pagrobimui kitų kraštų ir darymui suokalbų karo tikslam.

SVARBI ŽINIA "LAISVĖS" SKAITYTOJAM

Šiomis dienomis pradėsi per "Laisvę" spausdinti labai puikią apysaką—"KARAS LIETUVOJ." Apysaką parašė vienas geriausių rusų rašytojų—M. Gromovas. Lietuvių kalbon vertė drg. D. M. Solomskas.

Apysaka nepaprastai gyvai ir įdomiai parašyta. Joje atvaizduojama pasaulinio karo mūšiai Lietuvoje. Kiekvienas, pradėjęs apysaką skaityti, negalės ją paleisti neužbaigus. Apysaka ilga.

Todėl mes patariame visiems tiems "Laisvės" skaitytojams, kurių prenumerata jau pasibaigė—kuoveikiausiai atsinaujinti, kad neleidus laikraštį sulaukyti ir pertraukti skaitymą.

Taipgi patariame visiems lietuviams darbininkams, kurie neturite "Laisvės" prenumeravę, užsiprenumeruokite, kol nupiginta kaina.

Mūsų agentams ir vartininkams patariam gauti kuoveikiausiai naujų skaitytojų. Aiškinkit darbininkams, kad už kelių dienų apysaka prasidės.

"Laisvės" Redakcija.

Amerikos Imperialistai Mato Smūgi Japonijai

WASHINGTON, D. C. — Kuomet Sovietų Sąjunga ir Chinija pasirašė sutartį, tai Amerikos imperialistai mato tame smūgi Japonijai. Sakoma, kad Nankingo valdžia pasirašė taiką tik todėl, kad atsispirti prie Japonija.

Kuboj Nuteisė Amerikona Jaunuoli už Bombą

HAVANA. — Koro teis-mas nuteisė amerikietį jaunuoli Herbert Wilford, bet baumsės jam dar nepaskelbė. Šitą jaunuoli kaltina padėjime bombos policijos viršininko name. Jaunuolio tėvas yra redaktorium Havanos laikraščio.

Jungtinių Valstijų Vice-Prezidentas Atsiskė Įteikti Veteranų Reikalavimus Senatui, kad Hooveris Būtų Cenzūruotas

Naudojama Policija Apsaugojimui Poni; Veteranai Reikalauja Bonų ir Pasisakė Prieš Mažinimą Pašalpų Tiems, kurie Negali Užsidirbti Gyvenimą ir Neturi Darbų; Veteranai Laikė Masinį Mitingą; Kalbėjo ir James W. Fordas.

WASHINGTON, D. C. — Veteranai laikė masinį Pasaulinio koro veteranai jau susirinko ir įteikė savo reikalavimus Jungtinių Valstijų vice-prezidentui Curtis. Savo reikalavimuose veteranai įdėjo ne tik reikalavimą, kad bonai jiems būtų išmokėti, bet ir tai, kad prezid. Hooveris būtų cenzūruojamas. Hooveris turi būt cenzūruojamas todėl, kad jisai naudojo armiją prieš pasaulinio koro veteranus pereitą liepos mėnesio 28-tą dieną, kuomet likosi nužudytas veteranas Juska ir dar vienas kareivis.

Kuomet buvo veteranų reikalavimai įteikti vice-prezidentui Curtis, tai pastarasis atsiskė įteikti juos senatui. Curtis reikalavo, kad reikalavimas cenzūruoti brutaliską Hooverio pasielgimą būtų ištrauktas.

Veteranai buvo išrinkę komisijas eiti pas vice-prezidentą iš 25 delegatų, bet valdininkai bijojo, kad jie nenugalėtų policiją, tai įsileido komisijas tik po 5 narius. Policija buvo visur apstatyta.

KUOMINTANGAS LAIKO SUVAŽIAVIMĄ

SHANGHAJUS. — Kuomintang, buržuazinė Chinijos partija laiko suvažiavimą Nankinge, kad sulipdžius šlokią tokią vienybę tarpe savųjų.

Ir Vengrija Atsiskė Mokėti

BUDAPEST. — Ir Vengrijos valdžia pranešė Jungtinių Valstijų valdžiai, kad negali mokėti koro skolas, kurias jinai turėjo sumokėti gruodžio 15 d. Jungtinių Valstijų valdžia jau rūšciai pradeda žiūrėti į savo skolininkus, iš kurių negali atgauti skolas. Tai atsiliepia ir į Jungtinių Valstijų finansus.

Bedarbių Maršuotojai Duos Raportą Bostone

SO. BOSTON, Mass. — Bedarbių maršuotojų delegacija jau sugrįžo iš Washingtono. Jiems ruošiamas masinis mitingas gruodžio 19-tą dieną, pirmadienį, 8-tą val vakare, Lietuvių Sveitainė, kampas E ir Silver St., So. Boston, Mass.

Šiame mitinge bedarbių delegatai maršuotojai duos raportą apie kelionę ir jų kovas Washingtono. Visi lietuviai darbininkai dalyvaukite ir kitus raginkite dalyvauti.

Bedarbių Taryba.

Šaukia į Duelių Vengrijos Parlamente

BUDAPEST. — Vengrijos parlamento atstovai pradėjo debatuoti finansinius reikalus. Paskiaus išty debatų išvystė karšti ginčai. Šiuose ginčiuose du parlamento atstovai vienas negu kad pereitais metais, reiškia, į muštynes. Abudu šitie parlamento nariai yra buržuazinių partijų atstovai—Andahazy ir Berky. Jie nesimuša už darbininkų reikalus, bet už ambicijas.

LENKIJA PRANEŠĖ JUNGTINIŲ VALSTIJŲ VALDŽIAI, KAD JINAI NEMOKĖS KARINIŲ SKOLŲ

Koro Skolų Mokėjimas Visai Sunaikintų Lenkijos Finansinė Sistema; Amerikos Imperialistai Nepasitenkinę; Kalba apie Prievartą ir Grobimą Svetimų Kraštų už Skolas; Koro Pavojus Darosi dar Didesnis

WASHINGTON, D. C. — Ir Lenkijos atstovybė jau įteikė notą Jungtinių Valstijų valdžiai, kurioje aiškėinama, kad Lenkija negali šiuo tarpu mokėti koro skolas. Lenkijai prisieina mokėti koro skolų \$3,302,980.

Lenkija savo pareiskime mini, kad jinai reikalavo iš Jungtinių Valstijų atidėti koro skolų mokėjimą pirmesnėse dviejose notose. Dabartinėj savo notoj Lenkija pareiškia, kad mokėjimas šiuo laiku koro skolų, tai galėtų sunaikinti Lenkijos pinigų sistemą.

Lenkijos valdžia kaltina Jungtinių Valstijų valdžią, kad jinai neperdavė Lenkijos koro skolų klausimą kongresui išspręsti. Todėl Lenkija ir atsiskė mokėti koro skolas, nes jos finansinės galimybės neleidžia.

Koro skolas jau atsiskė mokėti Francija, Belgija, Lietuva ir Lenkija. Gal dar bus ir daugiata valstybių, kurios nemokės koro skolų Jungtinių Valstijų valdžiai.

Amerikos imperialistai kalba apie prievartą. Kai kurie imperialistai pasireiskė už omimą žemių už skolas. Kova už muitus eina tarpe Francijos ir Jungtinių Valstijų. Koro pavojus darosi artimesnis.

INDIANAPOLIS, Ind. — Gruodžio 14-tą dieną jau pasiekė maršuotojai Indianapolis. Alkanųjų Maršuotojų yra 200 ir 25 trokai. Tai eilės 2, 3 ir 5. Miestų darbininkai entuziastiskai pasitinka maršuotojus, laikė masinius susirinkimus, demonstracijas ir įteikia lokaliniai valdžiai reikalavimus.

Policija naudoja terorą maršuotojų persekiojimui.

Alkanųjų Maršuotojų Grįžimas Sukelia daug Ūpo; Darbininkai Masiniai Pasitinka Delegacijas

INDIANAPOLIS, Ind. — Gruodžio 14-tą dieną jau pasiekė maršuotojai Indianapolis. Alkanųjų Maršuotojų yra 200 ir 25 trokai. Tai eilės 2, 3 ir 5. Miestų darbininkai entuziastiskai pasitinka maršuotojus, laikė masinius susirinkimus, demonstracijas ir įteikia lokaliniai valdžiai reikalavimus.

Policija naudoja terorą maršuotojų persekiojimui.

Borah vėl Reikalauja Pripažinti Sovietus

WASHINGTON, D. C. — Amerikos užsienio reikalų komisijos pirmininkas Borah vėl pakėlė klausimą del Sovietų valdžios pripažinimo. Bet veikiausia Hooveris tą klausimą atidės į šalį. Amerikos kietakakčiai imperialistai bijo Sovietų Sąjungos "pro pagandos," todėl ir laikosi atskirai nuo Sovietų.

Kviečių Derlius Šiais Metais Didesnis

ROMA. — Cia gauta skaitlinių, kad šių metų kviečių derlius yra didesnis, negu kad pereitais metais. Pereitais metais Europa užaugino 391,000,000 bušelių, o šiais metais—412,000,000. Tai reiškia, kad apie 21,000,000 bušelių daugiau, negu kad pereitais metais.

Išpildė Bankierių Reikalavimus

ALBANY, N. Y. — New Yorko valstijos legislatūra (seimas) jau pabaigė savo posėdžius. Svarbiausia ką legislatūra padarė, tai išpildė bankierių reikalavimą, kad miesto darbininkams algos būtų sumažintos. To sumažinimo reikalavo bankieriai. Tai reiškia, kad valdžios tik pildo kapitalistų reikalavimus.

VOKIETIJOS BEDARBIAI DIDĖJA

BERLYNAS. — Gauti daviniai rodo, kad Vokietijos bedarbių skaičius nesimazina, bet dar vis didėja. Planai Papeno valdžios, kad daugiata darbininkų paimti į darbą dar neįvykdomi. Pašalpa taip pat labai sumažinta.

(Daugiau žinių 5-tam pusl.)

